

§ 168

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen ym. talousarvioaloitteeseen perheneuvolojen työn vahvistamiseksi

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoelle ja 12 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteessa esitetään, että perheneuvolaan tulee päästä kaikilla alueilla kahden viikon sisällä yhteydenotosta. Lisäksi arviointijakson jälkeen hoidon tulee jatkua ilman odotusta, ellei taukoon ennen hoitoa ole perheen tilanteeseen liittyvää perusteltua syytä. Lisäksi aloitteessa esitetään, että talousarvioon 2020 varataan riittävä määräraha perheneuvolan vakanssien lisäämiseksi, jotta tämä tavoite voidaan saavuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että erityisesti etelän alueella on lisääntynyt perheneuvolan palvelujen tarve väestömäärän kasvusta johtuen. Muilla alueilla palvelujen saatavuus on hyvä. Palvelun saatavuutta on parannettu selkeyttämällä asiakkaaksi tuloa. Palvelujen sisältöjä kehitetään perhekeskusmallia vahvistamalla sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyöllä. Vuoden 2021 talousarvioehdotus ei mahdollista uusien vakanssien perustamista.

Asiakkaaksi tulo ja palvelun saatavuus

Perheneuvolan asiakkaaksi hakeutumisen helpottamiseksi ja selkeyttämiseksi perheneuvolaan on tultu 1.4.2020 alkaen koko Helsingissä lapsiperheiden sosiaalineuvonnan puhelinpalvelun tai sähköisen asioinnin kautta. Lapsiperheiden sosiaalineuvonnassa sosiaaliohjaajat aloittavat tilanteen ja tuen tarpeen kartoituksen sekä arvioivat tilanteen kiireellisyyden. Samassa palvelussa arvioidaan myös lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sekä lapsiperheiden kotipalvelun tarvetta.

Perheneuvolan palvelua tarvitseville varataan ensiaika, joka pyritään järjestämään 1–4 viikon sisällä yhteydenotosta. Kriisiytyneissä tilanteissa perheneuvolan aika on järjestetty 1–2 viikon sisällä. Etelän perheneuvolassa ensiaika on ollut ajoittain tarjolla vasta 5–6 viikon sisällä. Ensiaika viivästyy varsin usein paitsi palvelun ruuhkautumisen vuoksi myös siksi, että asiakkaat eivät ota vastaan ensimmäistä tarjottua aikaa tai peruvat tai siirtävät aikaa.

Ensikäynneillä (1–3 käyntiä) kartoitetaan perheen tilanne ja tuen tarve moniammatillisesti perheen kanssa ja tarjotaan ensimmäisiä intervensioita tilanteeseen. Tämä on osoittautunut riittäväksi avuksi 20–30 %:lle asiakkaista. Pitkäkestoisempi työskentely sitä tarvitseville jatkuu ensikäyntien jälkeen kolmen kuukauden sisällä. Kriisiytyneissä tilanteissa työskentely on pyritty järjestämään mahdollisimman viiveettömästi.

Toimet palvelun saatavuutta parantamiseksi

Perheneuvolan palvelun kasvaneeseen kysyntään on vastattu syksyllä 2019 ja alkuvuodesta 2020 ennen koronatilanneesta johtuneita muutoksia muun muassa lisäämällä runsaasti ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja (esimerkiksi uhmaikä, uusperhe, lapsen sosiaaliset taidot). Asiakkaita on ohjattu muuta työskentelyä odottaessa ja sen rinnalla myös verkosta löytyviin palveluihin.

Ruuhkautunein alue on etelän alue, jonne on siirretty työntekijäresursseja toisilta alueilta sisäisin siirtein. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämisessä on varattu 500 000 euroa alle 13-vuotiaiden hoidollisten palvelujen vahvistamiseen. Tällä summalla palkattava henkilöstö tullaan sijoittamaan väliaikaisesti etelän perheneuvolaan paikkaamaan väestömäärän kasvusta johtuvaa palvelutarvetta. Seuraavina vuosina Kampin perhekeskuksen kasvatus- ja perheneuvonnan voimavaroja pyritään vahvistamaan talousarvion sallimissa puitteissa.

Perheneuvola osana muita palveluita

Kasvatus- ja perheneuvonta, kuten muutkin sosiaalihuoltolain mukaiset lapsiperheiden palvelut, ovat osaltaan lasten ja nuorten mielenterveystyötä vahvistamassa vanhemmuutta ja perheiden ihmissuhteita. Lasten ja nuorten mielenterveystyön tunnistamiseen ja tarttumiseen tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä sosiaalihuollon, terveydenhuollon, kasvatuksen ja koulutuksen sekä vapaa-ajan toiminnan kesken. Meneillään oleva lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kehittäminen on merkittävä tärkeä askel tämän yhteistyön kehittämisessä. Hyvän lähtökohdan tälle antaa Helsingissä koko ajan vahvistuva perhekeskustoimintamalli.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet perheneuvolan työn vahvistamiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Perheneuvolassa edistetään strategian mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia sekä omana palveluna että perhekeskusmallin kautta yhteistyössä muiden palveluiden kanssa. Perheneuvola on myös osa perheiden matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja ollut aktiivisesti mukana vuoden 2020 käyttö-

suunnitelman mukaisessa lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielen-terveyspalvelujen kehittämisessä. Ryhmätoiminnan lisääminen ja resurssien uudelleenjärjestäminen ovat linjassa käyttösuunnitelman palvelujen saatavuuden parantamisen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheneuvolan palvelut kohdistuvat ja ovat tarjolla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut perheneuvolan palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluita.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, perheneuvoloiden työn vahvistaminen, Vuorjoki Anna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa Anna Vuorjoen sekä 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta perheneuvoloiden työn vahvistamiseksi. Aloitteessa ehdotetaan, että perheneuvolaan tulisi päästä kahden viikon sisällä yhteydenotosta ja että hoidon tulisi jatkua arviointijakson jälkeen tauotta. Tätä varten he ehdottavat riittäviä määrärahoja tämän varmistamiseksi.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin

22.09.2020

Asia/7

jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, perheneuvoloiden työn vahvistaminen, Vuorjoki Anna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 149

HEL 2020-003299 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.09.2020 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin
jarkko.luusua(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi